

Remiss av EU-kommissionens förslag till förordning om ekodesign för hållbara produkter

Elsäkerhetsverket har tagit del av rubricerad remiss. Vi ser positivt på att det skapas ett gemensamt regelverk med hållbarhetskrav för produkter inom EU. Vi bedömer dock att det finns behov av att förtydliga hur produkters säkerhetskrav ska upprätthållas och vilken aktör som är ansvarig under produktens olika stadier i livscykeln. Även vissa definitioner bör förtydligas alternativt justeras.

Art. 2 Definitioner

Begreppet distributör och återförsäljare

I förslaget finns både begreppet distributör och återförsäljare definierade, vilket inte är fallet i annan lagstiftning som reglerar produkter inom EU (se exempelvis förordning 2019/1020 samt direktiven 2014/30/EU, 2014/34/EU och 2014/35/EU). Vi bedömer att olika definitioner av begreppet ekonomisk aktör i olika EU regleringar leder till betydande tillämpningssvårigheter för såväl de ekonomiska aktörerna som de myndigheter som ska bedriva marknadskontroll för olika typer av produkter. Vi kan inte heller utläsa vad syftet med att lägga till ”återförsäljare” som en typ av ekonomisk aktör och bedömer att det är oklart vad som skiljer återförsäljare och distributörer åt. Begreppet ”tillhandahålla på marknaden” inbegriper alla de olika typer av förfarande som beskrivs under begreppet återförsäljare, se .s. 17 f. 2016 års blåbok om genomförandet av EU:s produktbestämmelser (2016/C 272/01).

Begreppet ekonomisk aktör

Begreppet ekonomisk aktör används olika i texterna, i vissa fall används ”economic actor” och i andra fall ”economic operator”. I annan EU-lagstiftning används ”economic operator” vilket då även bör användas i denna lagstiftning.

Reglering och definitioner rörande återtillverkning, reparation, uppgradering och renovering

Varken konsekvensanalysen eller förslag till direktiv tar upp aspekter kring hur exempelvis elektriska produkters säkerhet upprätthålls vid återtillverkning eller vem som tar ansvar för en återtillverkad produkt. En återtillverkad produkt är enligt vår bedömning att se som en ny produkt och ska då uppfylla gällande krav vid tillfället då produkten tillhandahålls.

Åtgärder så som reparation, uppgradering och renovering leder dock inte till att en ny produkt sätts på marknaden, men produkters säkerhet måste ändå upprätthållas. Det finns ingen reglering om vem som får utföra dessa typer av åtgärder och vilka krav som ställs på dessa aktörer. Hur säkerställs ansvaret för en produkt genom livscykeln och hur ska detta kontrolleras utifrån andra aspekter än ekodesign?

Vi ser en risk i att produktlagstiftningen blir otydlig och försvårar arbetet för både tillverkare och marknadskontrollerande myndigheter. Det krävs mer specifika definitioner, regler och ramar för återbruk så att aktörer, konsumenter och marknadskontrollmyndigheter vet vilka krav som gäller. Det behöver även bli tydligare gällande vilken aktör som tar ansvar för exempelvis en återtillverkad eller renoverad produkt.

Förarbetet lyfter visserligen användning av metoder och standarder för att kontrollera produkter, t.ex. 45553:2020. Men även risken för att standardiseringsarbetet kan bli försenat lyfts fram, vilket är en risk vi ser viktig att lyfta. Detta skulle kunna leda till en osäkerhet i vilka krav och regler som gäller vilket försvårar för aktörerna och marknadskontrollerande myndigheter. Om det ställs krav på att produkter ska uppfylla kraven för ekodesign och därmed vara designade och tillverkade så att produkten ska kunna repareras och återtillverkas måste det finnas standarder och metoder som gör det möjligt att testa att produkterna uppfyller även andra krav, så som exempelvis elsäkerhet.

Sammanfattningsvis anser vi att förtydligande behöver göras, dels om hur övriga produktregelverk ska tillämpas vid återtillverkning (i förhållande till denna förordning), dels vilka krav som ska ställas vid de förfaranden som inte innebär att en ny produkt tillverkas (exempelvis återbruk) men där behovet av en säkerhetsreglering ändå finns.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Anders Persson efter föredragning av verksjurist Karin Sjöberg. I den slutliga handläggningen av ärendet har inspektörerna Patrik Espino Colin, Sofia Brorson och Martin Gustafsson samt avdelningschef Per Samuelsson deltagit.

Elsäkerhetsverket

Anders Persson